

Опис курсу

Дисципліна «Нові виміри сучасного соціологічного знання» допомагає виробити і закріпити фахові компетентності студентів на основі оволодіння множинністю теоретико-методологічних підходів і напрямків сучасного соціологічного знання, а також новітніх методик емпіричних досліджень в умовах мультипарадигмальності соціології сьогодення. Буде простежено головні тенденції її розвитку на майбутнє на чолі з культуруванням як основним методологічним поворотом, який відповідає викликам полікультурної сучасності. Особливу увагу буде приділено проблематиці вироблення загальної соціологічної теорії на заміну марксистським і неомарксистським баченням суспільного розвитку українського суспільства. Студенти будуть озброєні практичними навичками оперування отриманими знаннями через ознайомлення із новітніми першоджерелами у справі оволодіння сучасними підходами та інструментами для вирішення наукової проблеми магістерської роботи, в тому числі із їхнім використанням для розробки теоретичної основи магістерського дослідження та методологічної частини програми авторського емпіричного дослідження з обраної студентом теми.

Мета: на основі отриманих під час навчання на бакалаврській програмі компетентностей оволодіти знаннями, навичками і вміннями здійснювати аналіз та інтерпретацію соціологічної інформації з урахуванням триваючої російсько-української війни та її впливів на глобальні процеси сьогодення.

Завдання: виробити у студентів магістерської програми здатність розуміти структуру сучасного соціологічного знання та тренди в її трансформаціях, здійснювати селекцію загальносоціологічних теорій та теорій середнього рівня для використання у написанні своєї магістерської дипломної роботи, добирати відповідні цьому новітні методи емпіричних досліджень, поєднувати несуперечливі положення різних підходів для вироблення комплексної теоретичної основи свого магістерського дослідження, здійснювати апробацію цієї основи у проведенні авторського емпіричного дослідження в рамках обраної теми.

Рекомендована література

Основна література:

1. Черниш, Н. (2017). Соціологія сьогодення: тенденції та перспективи розвитку. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 4: 5-21.
2. Черниш, Н.Й. (2018). Стан сучасного загальносоціологічного теоретизування: глобальний досвід і локальні специфікації. Український соціум. 1 (64): 19-32.
3. Черниш, Н.Й. (2019). Українська соціологія у пошуках загальної теорії в умовах міждисциплінарності. Український соціум. 2: 9-34.
4. Черниш, Н.Й. (2020). Соціологічні аспекти вивчення взаємозв'язків між глобалізацією та пандемією COVID-19. Український соціум. 4 (75): 9-16.
5. Черниш, Н.Й. (2022). Особливості розвитку української соціології в умовах російсько-української війни. Український соціум. 4 (84): 9-27.
6. Лапан, Т.Д., Химович, О.С., Черниш, Н.Й. (2022). Російсько-українська війна: теорія та практика соціологічного осмислення. Український соціум. 3 (82): 28-51.
7. Історія української соціології (2018) /за заг. ред. К. Батаєвої, В. Бурлачука, В. Степаненка. К.: Кондор, 392 с.
8. Норт, Д., Волліс, Дж., Вайнгест, Б. (2017). Насильство та суспільні порядки. Основні чинники, які вплинули на хід історії. К.: Наш формат, 352 с.
9. Соціологічне метатеоретизування: історія та сучасність (2019) /за заг. ред. В. Резніка. К.: Ін-т соціології НАН України, 506 с.
10. Українське суспільство в умовах війни. 2022 (2022). К.: Ін-т соціології НАНУ, 410 с.
6. Штомпка, П. (2020). Соціологія. Аналіз суспільства. Львів: КолірПРО, 799 с.

Додаткова література:

1. Абушенко, В. (2013). Пострадянська соціологія: мультипарадигмальність і туга за теоретичним синтезом. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 4: 54-68.

- 2.Круглий стіл «Системні ризики нестабільного суспільства: соціологічна аналітика» (2020). Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 4: 161-189.
- 4.Соболевська, М.О. (2014). Порядок дискурсів порядку: неофункціоналізм та постструктуралізм в сучасній соціологічній теорії: Монографія. К., Логос. 248 с.
- 5.Чернецький, Ю. (2015). Розвиток системи основних понять соціології наприкінці ХХ – на поч. ХХІ століть. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2: 96-111.
- 6.Штомпка, П. (2022). Соціальний капітал. Теорія міжособистісного простору. К.: Дух і Літера, 400 с.

Інтернет-джерела:

- 1.Ворона, В. (2022). Соціологія як наукова дисципліна: постпозитивістська концепція Дж. Александера та П. Коломі. Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 4: 7–29. URL: <https://doi.org/10.15407/sociology2022.04.007>
- 2.Іващенко, О. (2015). Про оновлений канон Гіденса. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 3: 188-196. URL: <http://stmm.in.ua/archive/ukr/2015-3/15.pdf>
- 3.Пилипенко, В. (2022). Постпозитивізм у мультипарадигмальному просторі соціальних та поведінкових наук. Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 4: 121–142. URL: <https://doi.org/10.15407/sociology2022.04.121>
- 4.Степаненко, В. (2020). COVID-19 як нова соціальна реальність. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 4: 5-22. URL: <http://stmm.in.ua/archive/ukr/2020-4/3.pdf>
- 5.XX World ISA Congress of Sociology (2023). Book of abstracts. Melbourne, ISA, 921 pp. URL: <https://www.isa-sociology.org/uploads/ingen/1579-isa-wcs2023-book-of-abstracts.pdf>
- 6.Beckert, J., Suckert, L. (2021). The future as social fact. The analysis of perceptions of the future in sociology. Poetics. Vol.84, February 2021, 101499. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304422X20302424>
- 7.Chernysh, N. (2022). How the Russian-Ukrainian war affects sociology. Global Dialogue, October, 2022. URL: <http://globaldialogue.isa-socio-logy.org/articles/how-the-russian-ukrainian-war-affects-sociology>
- 7.Contemporary Sociology: Sage Journals. URL: <https://journals.sagepubl/home/cxx>
- 8.Contemporary Sociology on JSTOR. URL: <https://jstor.org/journal/contsoci>
- 9.Halford, S., Southerton, D. (2023). What future for the sociology of future? Visions, concepts and methods. SAGE journals. Vol. 57, issue 2. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/00380385231157586>
- 10.Kutsenko, O. (2023). Power of freedom and activism: Ukrainian alternative to militant authoritarianism. URL: https://sau.in.ua/app/uploads/2023/07/kutsenko_isa-congr.pdf
- 11.Newell, William H., Wentworth, J., and Sebberson, D. (2001). Theory of Interdisciplinary Studies. URL: <http://hdl.handel.net/10323/4378>
- 12.Selin, C. (2008). The sociology of the future: tracing stories of technology and time. Sociology Compass, 2(6), 1878-1895. URL: https://www.researchgate.net/publication/229713673_The_Sociology_of_the_Future_Tracing_Stories_of_Technology_and_Time
- 13.The Blackwell Companion to Globalization (2007) /ed. by G. Ritzer. Blackwell Pbl., 695 pp. URL: http://ewclass.lecture.ub.ac.id/files/2015/02/George_Ritzer_The_Blackwell